

**PROXECTO LINGÜÍSTICO
DO CENTRO**

2023-2027

**CEIP CURROS ENRÍQUEZ
OURENSE**

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN
2. MARCO LEGAL
3. CONTEXTO SOCIOLINGÜÍSTICO
4. OBXECTIVOS E LIÑAS XERAIS DE ACTUACIÓN
5. LINGUAS QUE SE EMPREGAN NO CENTRO
6. MEDIDAS PARA GARANTIR O PLURILINGÜISMO
7. MEDIDAS DE APOIO E REFORZO
8. ACTUACIÓNS DINAMIZADORAS
9. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROXECTO

PROXECTO LINGÜÍSTICO DE CENTRO

1. INTRODUCCIÓN

Segundo o establecido no *decreto 79/2010 do 20 de maio*, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia no seu artigo número 14.3, elaboramos o presente proxecto lingüístico de centro como instrumento que sirva de guía na nosa práctica docente para garantir que o alumnado adquira de forma oral e escrita a competencia lingüística propia de cada nivel e etapa nas dúas linguas oficiais de Galicia, tal e como establece o artigo 14.3º da Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística.

As linguas constitúen un elemento básico de identidade cultural e representan un valor fundamental de cohesión duna comunidade e, tal e como sinala a Constitución española, é un patrimonio cultural que será obxecto de especial respecto e protección.

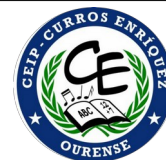
O Estatuto de autonomía de Galicia define o galego como lingua propia de Galicia e dispón que os idiomas galego e castelán son oficiais en Galicia e todos temos o dereito de coñecelos e usalos.

Tendo en conta a situación sociolingüística na que se enmarca o noso centro, é necesario reforzar a dimensión comunicativa do galego en relación con contextos vivos, facilitarlle ao alumnado unha oferta educativa que o axude a percibir a utilidade da lingua e que o capacite para o seu uso correcto e eficaz.

Por outra banda, a realidade social europea sitúanos nun espazo internacional de plurilingüismo no que hai que adicar especial atención á adquisición dunha lingua estranxeira e prestar atención a alumnos e alumnas que non coñecen ningunha das dúas linguas oficiais da nosa comunidade.

Por todo o exposto, cómpre formular un marco de actuación no centro que teña en conta o regulamento da distribución das linguas vehiculares das distintas materias de estudo e que teña como obxectivos primordiais garantir a competencia plena e en igualdade nas dúas linguas oficiais e acadar a adquisición dun coñecemento efectivo en lingua estranxeira.

No curso 2007/2008 elaborouse un novo Proxecto Lingüístico baseado no Decreto 124/2007, do 28 de xuño, polo que se regula o uso e a promoción do galego no sistema educativo.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

No curso 2010/2011 foi revisado este Proxecto Lingüístico, tendo como base o novo Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia. O curso 2015/2016 revisouse de novo para adaptalo á normativa LOMCE. Superados os PLC dos períodos 2015/2019 e 2019/2023, prodecemos á elaboración e revisión dese PLC para o período 2023/2027.

2. MARCO LEGAL

O presente documento baséase na normativa vixente, tendo como principais referentes legais os que seguen:

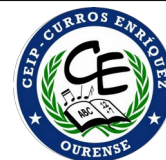
- Lei 3/1983, do 15 de xuño, de Normalización Lingüística.
- Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da Educación Infantil na Comunidade Autónoma de Galicia
- Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.
- Decreto 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia e se regula a avaliación nesa etapa educativa.
- Instrución para a aplicación do Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.

O Decreto 79/2010, de 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia, establece no artigo 5.4 que cada centro fará constar no seu Proxecto Lingüístico as actividades e estratexias de aprendizaxe empregadas para que o alumnado adquira, de xeito oral e escrito, o coñecemento das dúas linguas oficiais.

A Orde do 12 de maio do 2011, pola que se regulan os centros plurilingües na Comunidade autónoma de Galicia, establece no artigo 3 que os centros plurilingües deben impartir en lingua estranxeira ata un máximo dun terzo do horario lectivo.

O decreto 155/2022, do 15 de setembro (currículo) propón:

* Os centros docentes impartirán de xeito integrado o currículo de todas as linguas da súa oferta educativa, co fin de favorecer que todos os coñecementos e as experiencias lingüísticas do alum-

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

nado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa plurilingüe. No proxecto lingüístico do centro concretaranse as medidas tomadas para a impartición do currículo integrado das linguas. Estas medidas incluírán, polo menos, acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos e aos criterios de avaliación similares nas distintas áreas lingüísticas, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua.

* Detectar, de xeito guiado e con autonomía crecente en contextos próximos, prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, ofrecendo alternativas e valorando a pluralidade lingüística do mundo, particularmente a dualidade lingüística galego-castelán, como unha fonte de riqueza cultural, especialmente en comunidades bilingües como a galega.

* Liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe:

- facilitarlle e permitirlle ao alumnado o coñecemento e a reflexión sobre a situación da lingua galega dentro dun contexto plurilingüe e a identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas da contorna e do seu ámbito escolar para acadar unha competencia comunicativa integrada.

- A coordinación entre o profesorado de linguas estranxeiras e o que imparte outras áreas nesa lingua, necesaria no actual contexto de centros docentes plurilingües e seccións bilingües.

3. CONTEXTO SOCIOLINGÜÍSTICO

3.1. CONTORNO SOCIOLINGÜÍSTICO DO CENTRO

O artigo 5.2 do Decreto 79/2010, de 20 de maio, dispón que a lingua materna predominante no contorno será determinada polo centro educativo de acordo co resultado dunha enquisa sociolingüística que se efectuará aos pais/nais/titores/as ou representantes legais do alumno/a antes do comezo do curso escolar acerca da lingua materna do seu fillo/a. Considerando que o noso colexio está ubicado en pleno centro da cidade de Ourense e consultados os pais e nais do alumnado, conséntase que a lingua empregada nas familias habitualmente é maioritariamente o castelán.

Por outra parte, na lingua usada habitualmente nas interaccións comunitarias que se producen no ámbito infantil predomina o castelán.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

Co Concello de Ourense e cos axentes nel implicados predomina o galego para comunicarse coa cidadanía.

Nas entidades asociativas veciñais, culturais e deportivas, predomina o castelán como lingua vehicular.

Polo tanto, podemos concluír que **no contexto sociolingüístico do noso centro predomina o castelán.**

3. 2. SITUACIÓN DO PROFESORADO

A lingua habitual que emprega o profesorado na súa vida cotiá, en ámbitos que non son a súa actividade docente varía entre castelán e galego. A maioría usa indistintamente unha ou outra.

Actualmente o centro conta coa seguinte plantilla de profesores e profesoras:

3 profesoras titoras de Educación Infantil

1 de apoio á Educación Infantil

5 profesoras e profesores xeneralistas de Educación Primaria

1 profesor de Educación Física

1 profesora de Inglés

1 profesora de Francés, adscrita a unha titoría de Primaria

1 profesora de Música

1 profesora de Relixión

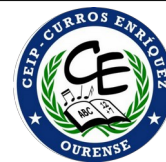
1 profesor de Pedagogía terapéutica

1 profesora de PT/Audición e Linguaxe

1 profesor de Audición e Linguaxe

1 orientadora a tempo parcial

A súa capacitación para o uso da lingua galega na práctica educativa podemos establecela nun nivel entre alto e moi alto.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

Todos os profesores e profesoras teñen un bo nivel de coñecemento da lingua galega, a maioría ten a habilitación para lingua galega, hai catro que teñen o nivel intermedio do CELGA e unicamente a profesora de inglés e a de relixión utilizan como lingua vehicular exclusivamente castelán.

A disposición do profesorado do centro para facer cursos de reciclaxe e actualización para acadar unha mellor capacitación é moi boa.

A actitude que constata o profesorado cara ao uso do galego no ámbito educativo é máis que favorable, comprometida coa utilización do galego no ámbito escolar e co fomento da mesma entre o alumnado. Igualmente, a actitude que mantén o profesorado do centro cara á normalización social do galego é moi boa.

En resumo, **a dispoñibilidade para impartir docencia en galego e tratar de normalizar a situación do mesmo entre o profesorado é óptima.**

3.3. SITUACIÓN DO ALUMNADO

A lingua que fala espontaneamente o noso alumnado nos diversos ámbitos nos que se desenvolve a súa vida (familia, amizades, relacións sociais) é maioritariamente, podemos dicir que totalmente, a castelá.

Na interacción lingüística cos membros da súa familia, alumnos e alumnas do noso centro predomina o castelán.

Tamén o castelán é predominante no ámbito escolar.

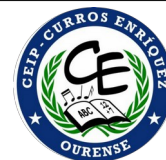
A competencia comunicativa que teñen en galego é inferior á que teñen en castelán.

A actitude cara a normalización social do galego que se constata entre o alumnado pódese calificar de pouco favorable.

A actitude do alumnado cara a utilización do galego no ámbito educativo é tamén pouco favorable.

Podemos concluír que **a presenza do galego na vida do alumnado é moi escasa.**

3.4. SITUACIÓN DO CENTRO

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

A presenza da lingua galega na documentación administrativa, no rotulado do centro, nas notas informativas, nos taboleiros, etc. é plena.

O emprego da lingua galega na interacción co alumnado, coas familias e con outras institucións é maioritario.

O emprego da lingua galega nas interaccións co alumnado en contextos informais é amplo.

O emprego do galego polo persoal non docente, podémolo calificar de amplo. Pola contra, o emprego da lingua galega por parte da ANPA é escaso.

No caso do emprego da lingua nas actividades extraescolares é escaso.

A dotación de fondos en galego na biblioteca é suficiente.

A presenza da lingua galega na utilización das TICS é escasa.

A visibilidade das accións do Equipo de Normalización Lingüística é intensa.

Fronte a estes datos podemos concluir que **a presenza ambiental do galego no noso centro é mellorable.**

4. OBXECTIVOS E LIÑAS XERAIS DE ACTUACIÓN PARA O FOMENTO DA LINGUA GALEGA

Disposicións legais de referencia:

A LOE (Lei Orgánica 2/2006, de 3 de Maio, de Educación), modificada parcialmente pola LOMLOE, contempla:

Para Educación Infantil, dentro dos obxectivos e principios pedagóxicos:

- "Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión".
- "Fomentar unha primeira aproximación á lingua estranxeira nas aprendizaxes do segundo ciclo da Educación Infantil".

Para Educación Primaria, nos obxectivos de etapa:

- "Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua castelá e, se a houbese, a lingua cooficial da comunidade autónoma e desenvolver hábitos de lectura".

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- "Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira, a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás".

O Decreto 79/2010, de 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia, especifica:

- Artigo 3.1: "Nos centros de ensino sostidos con fondos públicos utilizarase, con carácter xeral, a lingua galega e fomentarse o seu uso oral e escrito tanto nas relacións mutuas e internas, como nas que manteñan coas administracións territoriais e locais galegas e coas demais entidades públicas e privadas de Galicia".
- Artigo 3.2: "As programacións e outros documentos didácticos das áreas de lingua redactaranse, con carácter xeral, na lingua respectiva".
- Artigo 3.3: "Nas actuacións administrativas de réxime interno dos centros docentes como actas, comunicados e anuncios, usarase, con carácter xeral, a lingua galega, agás o referido a comunicacións con outras comunidades autónomas e cos órganos da Administración do Estado, radicados fóra da comunidade autónoma, nas que se utilizará o castelán".

4.1. NO CONTORNO DO CENTRO

4.1.1. OBXECTIVOS

- Aumento progresivo do emprego do galego nas relacións de carácter non oficial, tanto internas como externas ao Centro.
- Incidir, mediante a información e a explicación argumentada e científica, na Comunidade Escolar para vencer prexuízos cara ao galego e para promover actitudes favorables á galeguización da escola.
- Estimular actitudes favorables que se traduzan nun uso xeralizado do galego, superando vellos prexuízos e inercias negativas.
- Incorporar nas programacións didácticas, sempre que resulte posible, a propia realidade, cultura, historia, xeografía, economía, etnografía, literatura, arte e folclore galegos.

4.1.2. LIÑAS DE ACTUACIÓN

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- Colaboración coa ANPA, ofrecéndolle asesoramento lingüístico e actividades en común que fomenten o uso do galego.
- Transmisión por parte do profesorado mediante reunións de titoría cos pais e nais, conversas informais, pautas e observacións, a idoneidade do bilingüismo para calquera neno ou nena.
- Levar a cabo charlas-coloquio nas que se explique a natural adquisición de dúas linguas por parte do alumnado.
- Integrarse na zona e na súa realidade con visitas que permitan coñecer o noso contorno, historia, etnografía...

4.2. NO PROFESORADO

4.2.1. OBXECTIVOS

- Promover un uso maior do galego entre os docentes e nas relacións escolares en xeral.
- Promover un maior uso do galego nas novas tecnoloxías.
- Tentar que todo o profesorado acade plena competencia para desenvolver o seu labor docente en galego e os coñecementos necesarios para participar con criterio en tarefas de planificación lingüística escolar.
- Contar con actividades diarias permanentes en galego.

4.2.2. LIÑAS DE ACTUACIÓN

Como medidas máis xenéricas propóñense as seguintes:

- Ter presente a lingua galega e a nosa cultura a diario na hora do conto e na sesión de lectura no Centro.
- Dotar de material bibliográfico que axude a solventar calquera dúbida referente ao galego, así como dicionarios de aula, libros de gramática, material audiovisual e informático en galego, correctores, páxinas web relacionadas coa nosa lingua e a nosa cultura.
- Colaborar co ENDLG do centro nas actividades que desenvolva e facilitar a participación de toda a comunidade educativa.
- Dispor da normatirva ortográfica actualizada.
- Instalar software en galego en todos os ordenadores.

Ademais concretamos as seguintes medidas:

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- a) Informar ao profesorado dos cursos e actividades de formación sobre a lingua galega.
- b) Dotar ao profesorado dos materiais e recursos necesarios en lingua galega (dicionarios, gramática, atlas, mapas...).
- c) Solicitar das editoriais o material didáctico e de apoio ao profesorado que se precise.
- d) Potenciar o uso oral da lingua galega nas relacións coas familias, co alumnado e co persoal non docente.
- e) Potenciar o uso oral da lingua galega nas reunións dos órganos de xestión e coordinación docente.
- f) Fomentar no alumnado o emprego da lingua galega como lingua de relación.
- g) Elaborar en galego toda a documentación pedagóxica.
- h) Utilizar a lingua galega na xestión administrativa do centro.
- i) Potenciar o uso da lingua galega en relación coas Tecnoloxías da Información e da Comunicación (TIC).
- j) Propiciar a realización de actividades e o intercambio de experiencias con outros centros educativos.
- k) Implicar a toda a comunidade educativa no proceso de normalización da lingua galega.

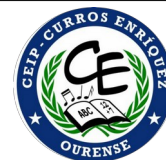
4.3. NO ALUMNADO

4.3.1. OBXECTIVOS

- Aumentar progresivamente o uso do galego.
- Estimular actitudes favorables cara ao uso do galego.
- Achegar a lingua ás familias do alumnado coidando forma e contido.
- Promover a oralidade.
- Potenciar a utilización da lingua galega como lingua vehicular dentro da aula de xeito coloquial.

4.3.2. LIÑAS DE ACTUACIÓN

- Empregar unha metodoloxía activa e motivadora.
- Utilizar a lingua galega en actividades non estritamente escolares (nos patios, á saída e entrada do centro, nas actividades complementarias e extraescolares...)
- Utilizar material didáctico motivador axeitado ao nivel do alumnado.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- Para traballar memoria visual-auditiva-verbal, achegalos á música, ás tradicións galegas, literatura popular, adiviñas, trabalinguas, xogos tradicionais,....
- Procurar que os contacontos e animadores que veñan ao centro empreguen a lingua galega.

4.4. NO CENTRO

4.4.1. OBXECTIVOS

- Diseñar e levar a cabo campañas de sensibilización ante o uso do galego diversificadas para os membros da comunidade educativa.
- Aumentar progresivamente o uso do idioma galego nas relacións de carácter non oficial, tanto internas como externas ao centro.
- Fomentar a participación en campañas de animación á lectura programadas polo EDL e pola Biblioteca.
- Utilizar a información como canle de promoción da lingua galega.
- Aumentar o uso da lingua galega nas relacións do Centro.

4.4.2. LIÑAS DE ACTUACIÓN

- Ter a disposición da comunidade educativa obras sobre o bilingüismo e as súa vantaxes.
- Motivar á ANPA sobre o uso do galego tanto nas actividades do Comedor, como en actividades extraescolares que se levan a cabo no centro facilitándolles toda a axuda que precisen.
- Realizar todos os actos (contacontos, festivais, celebracións,....) aos que ten acceso toda a comunidade educativa escolar , na lingua galega.

4.5. DE DINAMIZACIÓN LINGÜÍSTICA

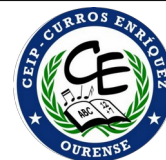
4.5.1. OBXECTIVOS

- Potenciar a valoración positiva do uso do galego en todos os ámbitos da actividade educativa.
- Concienciar ao alumnado da importancia do uso da nosa lingua.
- Utilizar a Lingua Galega nas relacións internas do Centro: reunións, actas, rotulacións do centro, revistas e publicacións.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- Fomentar a formación de grupos de traballo e a colaboración interdisciplinar para a realización de actividades que promovan o uso da lingua galega.
- Mellorar a competencia lingüística dos membros da Comunidade Educativa.
- Utilizar a lingua galega como lingua oficial nas relacións externas do Centro: escritos, circulares, xestión administrativa,...
- Aumentar de forma progresiva o emprego do galego nas relacións de carácter non oficial, tanto internas como externas ao Centro
- Dar a coñecer á toda a comunidade educativa o Plan de Normalización do centro
- Usar o galego na vida cotiá do noso centro e no seu radio de influencia
- Visualizar a importancia de manter vivas as tradicións, oficios, festas, xogos populares, etc
- Incidir na Comunidade Escolar, mediante a información e a explicación argumentada e científica, para vencer prexuízos cara ao galego e para promover actitudes favorables á galeguización da escola.
Para iso é necesario implicar a todos os membros da comunidade educativa e da contorna na promoción, emprego e valoración social da lingua galega.
- Implicar a membros do entorno social (persoal do concello, persoal non docente, país, nais...) na posta en práctica de tódalas actividades que se leven a cabo
- Fomentar o emprego do galego nas actividades de convivencia cos outros centros de ensino.
- Incorporar nas programacións didácticas, sempre que resulte posible, á propia realidade, cultura, historia, xeografía, economía, etnografía, literatura, arte e folclore galegos.
- Valorar a nosa lingua para que acade o prestixio social que se merece.
- Fomentar a consideración da diversidade lingüística como un dereito.
- Difundir a través da páxina Web do centro as actividades feitas polo EDLG para promocionar e dar a coñecer a nosa lingua

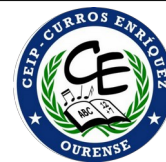

4.5.2. LIÑAS DE ACTUACIÓN

- Traballo de dinamización dirixido a eliminar prexuízos e fomentar o uso do galego, tanto na vida do centro como nas aulas.
- Labor de recuperación das festas de carácter anual e tradicional (Magosto, entroido, samaín,...) salientando a vertente dinamizadora.
- Organización e celebración da Semana das Letras Galegas con murais elaborados polos alumnos e alumnas do Centro e celebración de concursos literarios, festivais...
- Edición da “revista” ou díptico da Semana das Letras coas obras dos alumnos premiados e a autoría dos mesmos.
- Elaboración de unidades didácticas, co material complementario correspondente, para o estudo de personaxes ilustres ou de temas relacionados coa lingua e cultura galegas.
- Proposta de adquisición de libros, aplicacións informáticas e outros materiais en lingua galega.
- Dinamización de blogs de curso.
- Festexar de distintas maneiras as festas tradicionais cun obxectivo lúdico e educativo.
- Transmitir o espírito tradicional de cada festividade.

4.6. NO CURRÍCULO

- a. Motivar ao alumnado para que valore a realidade plurilingüística e a riqueza cultural de Galicia, impulsando a lingua galega como elemento configurador da identidade persoal e social.
- b. Valorar as nosas tradicións, lendas, contos, refráns..., concienciándose da importancia que o axeitado uso da lingua ten para o desenvolvemento persoal e da vida social.
- c. Participar activamente en situacións de comunicación oral, espontáneas ou planificadas, comprendendo os textos orais e interpretando os seus principais elementos estruturais e de contido.
- d. Potenciar a lectura, aplicando estratexias adecuadas aos diferentes tipos de textos e en diferentes soportes.
- e. Producir textos escritos, adecuando a lingua á situación comunicativa.
- f. Fomentar a comunicación escrita e oral como fonte de diversión, información e medio de expresión dos valores sociais e culturais.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- g. Identificar a intención comunicativa dunha mensaxe, oral ou escrita, constituída por distintos códigos, verbais e non verbais.
- h. Utilizar o dicionario como ferramenta básica de axuda para ampliar os coñecementos.
- i. Automatizar as normas ortográficas máis frecuentes.
- j. Utilizar os medios de comunicación como fonte de información e para construír unha opinión propia e obxectiva.
- k. Usar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación (TIC): Internet.

4.7. CON RELACIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO.

No caso de alumnos/as con dominio lingüístico insuficiente, valorarase pola titora, a profesora de PT, a profesora de AL, a orientadora... o grao de dificultade que representa para o seguimento do proceso de aprendizaxe, dando resposta a diversidade.

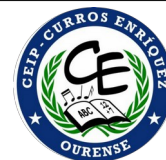
Segundo o resultado desa valoración, estableceranse as medidas que correspondan, tendo en conta o Decreto 229/2011 do 7 de decembro polo que se regula a atención á diversidade en Galicia, entre as que se relacionan a continuación:

* Medidas ordinarias:

- a. Atención individualizada nas clases das materias impartidas na lingua, ou linguas, nas que se amosan as dificultades.
- b. Reforzo educativo, coa utilización de material didáctico adaptado á necesidade detectada.
- c. Adaptación dos tempos e instrumentos.
- d. Metodoloxía baseada no traballo colaborativo, tutoría entre iguais, promovendo a inclusión.

* Medidas extraordinarias.

- e. Apoio na aula por parte dos docentes de PT ou AL.
- f. Apoio fóra da aula por parte dos mestres/as de PT ou AL (coa preceptiva autorización).

5. LINGUAS QUE SE EMPREGAN NO CENTRO NAS ÁREAS, MATERIAS, MÓDULOS OU ÁMBITOS DE COÑECEMENTO

Atendendo ao Decreto 79/2010 do 20 de maio para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia, teranse en conta certos aspectos:

- * Garantía da adquisición dunha competencia en igualdade nas dúas linguas oficiais de Galicia.
- * Garantía do máximo equilibrio posible nas horas semanais e nas áreas impartidas nas dúas linguas oficiais de Galicia, co obxectivo de asegurar a adquisición da competencia en igualdade nelas.
- * Adquisición dun coñecemento efectivo en linguas estranxeiras, nun marco xeral de promoción do plurilingüismo no sistema educativo de Galicia.
- * Participación e colaboración das familias nas decisións que atinxen ao sistema educativo coa finalidade de contribuír á consecución dos seus obxectivos.
- * Promoción da dinamización da lingua galega nos centros de ensino.

5.1. ETAPA DE EDUCACIÓN INFANTIL

O resultado das enquisas realizadas aos familiares determinou que a lingua materna predominante entre o alumnado de 3 anos no curso actual é o castelán nun 70%. Polo tanto esta será a lingua vehicular empregada neste nivel, sen prexuízo das indicacións feitas tanto no P.E.C. como na P.X.A e Programacións didácticas para a adquisición de ámbalas dúas linguas cooficiais, e especialmente para o tratamento e uso da segunda lingua na aula, neste caso o galego.

En Educación Infantil o profesorado emprega o galego e o castelán equitativamente, aínda que a lingua materna do noso alumnado é o castelán.

Asemade, e seguindo as indicacións da administración ao respecto, para os restantes niveis (2º e 3º nivel do segundo ciclo de E.I.) tívose en conta a situación lingüística existente no curso anterior, no que xa fora recadada esta información nas entrevistas iniciais coas familias.

Así, a lingua vehicular en 5º e en 6º de Educación Infantil será o castelán.

No tocante á aproximación á lecto-escritura, tentarase empregar a lingua materna de cada alumno/a, agás nos casos nos que se trata de traballos de carácter grupal onde primará a lingua vehicular anteriormente indicada.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

As estratexias e actividades concretas para a adquisición da outra lingua atópanse indicadas pormenorizadamente nas programacións de ciclo e de aula de Educación Infantil, así como no Proxecto educativo do centro o no propio Proxecto Lingüístico.

Para ir introducindo paulatinamente o galego, a profesora de apoio impartirá unha sesión semanal de galego e na sesión de psicomotricidade empregará como lingua vehicular o galego. A sesión de música será tamén en galego. Tendo en conta o marco legal que regula a utilización das linguas en Educación infantil, utilizarase na clase a lingua materna predominante no alumnado, terase en conta a lingua do contorno e coidarase de que o alumnado adquira, de forma oral e escrita, o coñecemento da outra lingua oficial de Galicia dentro dos límites propios desta etapa educativa.

Tendo en conta as características sociolingüísticas do centro, consideramos que sería bo que houbera, nesta etapa educativa, algún profesor ou profesora que lle falase aos nenos e nenas soamente en galego, para que eles e elas identifiquen a esa persoa co galego e se sintan estimulados a falalo con ela.

A lingua oral é esencial nesta etapa educativa, polo que nenos e nenas deberán escoitar abundantes mensaxes orais en galego. Isto contribuirá a que interiorice o léxico e as estruturas da lingua, para que logo poda falalo con fluidez.

Xa que os nenos e nenas desta etapa son moi sensibles á valoración dos seus logros por parte dos seus maiores, deberanse valorar públicamente os avances que van facendo na adquisición do galego para que se motiven.

5.2. ETAPA DE EDUCACIÓN PRIMARIA

Segundo se dispón no Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia, no noso centro garantiremos a adquisición da competencia lingüística propia da etapa e do nivel nas dúas linguas oficiais de Galicia.

As linguas nas que se impartirán as diferentes áreas reflíctense no cadro adxunto.

Seguindo as Instrucións para a aplicación do Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia, tras os pronunciamentos das sentenzas do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia: *“O alumnado deberá empregar, con carácter xeral, a lingua en que se imparte cada área, materia ou módulo. Nas materias non lingüísticas, o profesorado procurará que a avaliación do dominio de lingua que teña o estudiantado respecte*

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

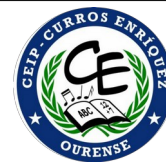
as súas circunstancias persoais e que se oriente cara á adquisición en igualdade das dúas linguas oficiais. A avaliación realizarase de conformidade cos criterios do correspondente currículo normativamente aprobado, polo que non poderán prevalecer os criterios de competencia lingüística no idioma vehicular sobre os coñecementos específicos en cada materia”.

Reparto de áreas impartidas en Lingua Galega e Lingua Castelá (as resaltadas impártense en galego)

Áreas	Cursos					
	1º	2º	3º	4º	5º	6º
Lingua Galega e Literatura	4	4	4	4	4	4
Lingua Castelá e Literatura	4	4	4	4	4	4
Matemáticas	5	5	4	4	4	4
Ciencias Sociais	2	3	2	3	2	2
Ciencias da Natureza	2	2	2	2	2	2
Lingua Estranxeira	2(Inglés)	2(Inglés)	3(Inglés)	3(Inglés)	3(Inglés)	3(Inglés)
Educación plástica e visual	1 (Inglés)	1(Inglés)	1(Inglés)	1(Inglés)	1	1
Música e danza	1	1	1	1	1	1
Educación Física	2	2	2	2	2	2
Relixión/ Proxecto competencial	1	1	1	1	1	1
Valores cívicos e éticos	--	--	--	--	--	1
	12/99	11/10	11/11	10/10	10/11	11/10
						11/11

Tendo en conta o marco legal para a Educación primaria, nas clases de lingua e literatura galega e lingua e literatura castelá, usaranse, respectivamente, o galego e o castelán, tanto por parte do profesorado como por parte do alumnado.

En todas as áreas agás as mencionadas no parágrafo anterior e na materia de lingua estranxeira, o alumnado poderá utilizar nas manifestacións oral e escrita a lingua oficial da súa preferencia. Non obstante, procurarase que utilice a propia da materia ou módulo.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

Nas áreas de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais a lingua empregada polo profesorado, nos libros de texto e no material didáctico será o galego.

Nas áreas de Matemáticas, Relixión e Expresión Plástica a lingua vehicular, dos textos e dos materiais didácticos será o castelán.

Na área de educación física a lingua vehicular será o galego en todos os cursos, a excepción de 4º de primaria.

ÁREA PLURILINGÜE E SECCIÓNS BILINGÜES.

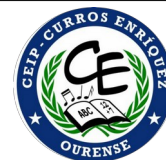
Podemos definir sección bilingüe, atendendo ao artigo 2 da Orde do 12 de maio do 2011, como a organización do ensino dunha área ou materia non lingüística da educación primaria, que se cursa nun nivel por un grupo de alumnos ou alumnas dun xeito bilingüe, dentro do enfoque AICLE/CLIL (aprendizaxe integrada de contidos e linguas): na lingua cooficial que corresponda, segundo a normativa vixente, e nunha lingua estranxeira falada na Unión Europea, que é impartida como área ou materia ao devandito grupo de alumnos/as.

É indubidable que as seccións bilingües están contribuíndo á mellora das competencias lingüísticas do alumnado que participa nelas e, polo tanto, procede darlles continuidade. Non obstante, para alcanzar o obxectivo que se establece no noso proxecto lingüístico é precisa a implantación do plurilingüismo en toda a etapa educativa, sendo así un centro plurilingüe.

Un centro plurilingüe é aquel que imparta ata un máximo dun terzo do horario lectivo dun grupo de alumnos nunha lingua estranxeira. Para tal efecto, ampliarase a presenza da lingua estranxeira no horario lectivo do alumnado, ao impartirse outras áreas ou materias nesta lingua. Acadar que un centro sexa completamente plurilingüe require unha implantación progresiva, curso a curso, da lingua estranxeira. Neste caso impártese a área Educación plástica e visual en Inglés. Non hai dúbida que isto esixe unha disposición de profesorado especialista disposto a colaborar.

Finalmente, cómpre ter en conta no actual contexto educativo galego a implantación, na rede de centros docentes plurilingües e nos centros docentes con seccións bilingües, do ensino-aprendizaxe integrado de contidos e linguas estranxeiras. Isto supón a necesidade dunha estreita coordinación entre o profesorado que imparte lingua estranxeira e o que a utiliza como instrumento de ensino doutras áreas curriculares.

AUXILIARES DE CONVERSA.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

No artigo 10.3 da Orde de 12 de maio de 2011, pola que se regulan os centros plurilingües en Galicia, especificase que “A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria dotará aos centros públicos de persoas nativas de apoio ao profesorado do centro para posibilitar o desenvolvemento do programa”.

Dende que se ten a denominación de centro con seccións bilingües e centro plurilingüe, cóntase no centro cun auxiliar de conversa de fala inglesa que asiste ao profesorado. As súas funcións específicas están reflectidas na citada Orde, todas elas encamiñadas a reforzar as destrezas orais do alumnado en lingua inglesa e promovendo o entendemento cultural existente.

Consideramos que a súa presenza fomenta a motivación e interese do alumnado pola lingua e o seu país de orixe, desenvolvendo así a interculturalidade.

Cómpre destacar que a persoa auxiliar non ten plena competencia docente, por iso non é responsable da avaliación, cualificación ou vixilancia, tanto dentro coma fóra da aula.

6. MEDIDAS PARA GARANTIR OS OBXECTIVOS DE FOMENTO DO PLURILINGÜISMO

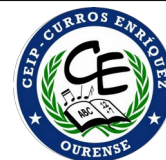
6.1. ACCIÓNS CENTRADAS NO USO DO GALEGO ORAL E ESCRITO

• **Aspectos documentais e visuais do centro:**

- Ter en galego todo tipo de carteis, letreiros e avisos.
- Ter en galego a páxina web do centro.
- Empregar o galego nos documentos de relación coas familias e co contorno social: correspondencia, boletíns de notas, publicacións, comunicados...
- Facer en galego toda a documentación administrativa e pedagóxica.
- Ter en galego os cuños empregados na vida administrativa: o oficial do centro, os de rexistros de entrada e saída, da biblioteca...

• **Usos lingüísticos cotiáns orais:**

- Emprego da lingua galega por parte do profesorado nas conversas que se manteñan coas familias, co alumnado, co personal non docente.
- Usar a lingua galega en todos os actos que organice o centro: reunións de pais, festivais, conferencias...
- Empregar o galego na megafonía, actividades extraescolares, etc.

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

•Fomento xeral do uso do galego:

- Darlle pulo as TICS promovendo a súa identificación co uso do galego: programas informáticos en galego, utilización dos diferentes recursos que ofrece internet, creación de weblogs colectivos, uso de chats, videoconferencias...
- Recompilar material informático que axude ó profesorado a traballar en galego: corrector, ferramentas informáticas para elaborar recursos..
- Ter ben dotada de libros e revistas en galego a biblioteca do centro e as bibliotecas de aula, fomentando o seu suso e a súa lectura.
- Ter ben dotada de materiais audiovisuais a fonoteca e mediateca do centro de xeito que o alumnado coñeza a riqueza das producións feitas en galego.
- Fomentar a través de xogos e outras actividades lúdicas o uso do galego nas actividades informais do alumnado.
- Crear a figura do voluntario lingüístico entre o alumnado coa finalidade de acoller a estudantes non galegofalantes.
- Poñer ao alumnado en contacto coa realidade galega mediante: visitas a actividades socialmente prestixiadas nas que se fale a lingua, paneis informativos nos que se recolla información relevante relacionada coa presenza do galego, saídas nas que se vexa a realidade rural.
- Impulsar a formación de “grupos de teatro”, musicais, clubs de lectura... que desenvolvan actividades en galego.

• Colaboración co contorno

- Manter unha colaboración aberta co Concello e outras institucións, especialmente co Servizo de Normalización Lingüística.
- Colaboración con centros educativos próximos tanto na realización de actividades, canto na coordinación da planificación lingüística das diferentes etapas educativas.

6.2. ACCIÓNS CENTRADAS NA CREACIÓN DE ACTITUDES POSITIVAS

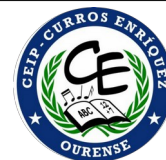
PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- Fuxir da identificación do uso da lingua como algo académico e curricular inseríndoa nos usos da vida cotiá.
- A través de campañas que proporcionen información e estímulos positivos para a modificación de actitudes indiferentes ou negativas.
- Organización de campañas orientadas á desaparición de prexuízos lingüísticos, entre o profesorado, o alumnado e as familias.
- Tentar divulgar unha imaxe da lingua galega centrada en argumentos modernos e vangardistas. Neste senso é fundamental asociar o seu uso á todos os avances que nos aportan as TICS.
- Preparación dunha exposición que teña como finalidade alertar sobre a precaria situación da lingua galega e procurar actitudes positivas cara á ela, en tres niveis: a sociedade en xeral, o contorno educativo, o colectivo educativo.
- Realizar carteis, murais, slogans, etc, que promovan o uso do galego en todos os ámbitos.
- Facer públicos os avances no uso do galego no centro.
- Espallar entre os membros da comunidade educativa todas as novas que supoñan un avance na recuperación do prestixio da lingua galega. Para elo pódese colocar un taboleiro que recolla unha selección das novas de interese. Tamén destacalas na web do centro.
- Recompilación de materiais didácticos, lingüísticos (lexicográficos e terminolóxicos) e pedagóxicos e relacionados coas TICS, para incrementar a docencia en lingua galega.
- Utilizar vídeos, cancións, películas, publicacións impresas e todo tipo de materiais que contribúan a prestixiar o uso do galego e facer desaparecer todo tipo de prexuízos.
- Proporcionar información sobre a normativa que regula o uso da lingua e en que medida lle afecta a toda a comunidade educativa.
- Realizar charlas de todo tipo (con escritores, sociolingüístas, personases públicos que utilicen a lingua), para promover a utilización social da mesma.

6.3. ACCIÓNS CENTRADAS NA LINGUA INGLESA

- Situar carteis que identifiquen os diferentes espazos do centro co seu nome en inglés (biblioteca, sala de profesores, aseos, ximnasio, aulas, dirección, comedor...)
- Ter en conta a lingua inglesa á hora de elaborar murais sobre datas e festividades especiais e importantes ó longo do ano.
- Dispor na biblioteca do centro dun espazo para libros en inglés (contos, dicionarios, libros de adiviñas, poemas, cancións populares...)
- Procurar, neste mesmo sentido un espazo audiovisual para materiais en inglés (películas de debuxos, discos, programas informáticos....)
- Realización de diversos paneis informativos nos que se recolla información relacionada con aspectos básicos do Reino Unido (situación xeográfica, número de habitantes, relixión, costumes, festividades, clima, alimentación...)

7. MEDIDAS DE APOIO E REFORZO PARA ALUMNADO CON INSUFICIENTE DOMINIO DAS LINGUAS COOFICIAIS

O presente apartado abrangue aquelas medidas de carácter organizativo e curricular que sexa preciso desenvolver no caso de alumnos/as que presenten un déficit lingüístico ou insuficiente dominio das linguas.

O primeiro eslabón na detección de necesidades é o/a mestre/a titor/a, que a partir da avaliación inicial e continua, identificará as necesidades existentes e aplicará as medidas preventivas e de axuste ordinario ao seu alcance. Cando a valoración de necesidades desborde as posibilidades do/a titor/a, éste recurrirá ao Departamento de Orientación que levará a cabo a preceptiva avaliación psicopedagóxica regulada na Orde do 31 de outubro de 1996.

A partir da detección e valoración inicial das necesidades organizaranse os apoios e estableceranse as medidas pertinentes, tanto de apoio en aula por parte dos profesores teñan horas dispoñibles como do profesor/a de Pedagogía Terapéutica ou Audición e Linguaxe se fora preciso.

Subliñar que no caso do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo o ensino desenvolverase na súa lingua materna, sen prexuízo de que progresivamente poidan aprender a segunda lingua, previa valoración individual de cada caso.

Para o alumnado estranxeiro, o Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario en Galicia, establece que a administración elaborará un plan dirixido ao alumnado con necesidades educativas especiais, que asegura a capacitación lingüística nas linguas oficiais. Por outro lado, dispoñemos ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia pola que se establecen as medidas de atención específica ao alumnado procedente do estranxeiro, segundo a cal os alumnos que descoñezan ambas linguas cooficiais, poderán incluírse en grupos de adquisición das linguas se ten unha idade comprendida entre os tres anos e o límite da escolarización obrigatoria.

Por último, tendo en conta que practicamente a totalidade do alumnado do noso centro é castelán falante, destacar que os/as alumnos/as que descoñezan a lingua galega estarán inmersos

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

nun contexto que non favorecerá a rápida adquisición da mesma, especialmente no plano oral. Polo tanto, as medidas a desenvolver irán encamiñadas fundamentalmente ao uso e dominio desta lingua.

7.1. EDUCACIÓN INFANTIL

Tendo como obxectivo xeral a adquisición de vocabulario e a oralidade, promoveranse diversas actividades:

- Desenvolveranse actividades de carácter lúdico empregando o galego como lingua vehicular potenciando a audición en galego: contos, cancións, videos...
- Potenciaranse as visitas guiadas pola cidade e os arredores.
- Realizaranse xogos guiados en galego.
- Poranse en escena sinxelas dramatizacións que potencien a expresividade e a adquisición de vocabulario...
- Ensinaranse cancións, recitados, retaiñas...

7.2. EDUCACIÓN PRIMARIA

Tendo como obxectivos xerais a adquisición de vocabulario e comprensión e expresión oral e escrita de acordo con cada ciclo e nivel, promoveranse diversas actividades:

- Realizaranse lecturas guiadas.
- Farase taballo comprensivo de textos.
- Audicións de música e cancións do folclore tradicional e actual.
- Proporáanse concursos de tipo vario: literarios, de lectura, dramatizacións...
- No caso de alumnado procedente do estranxeiro seguirase o protocolo establecido no Plan de acollida para o alumnado estranxeiro que figura no PEC.

8. ACTUACIÓNS DINAMIZADORAS

Dende o equipo directivo, departamento de orientación, ENDLG, así como as demais coordinacións dos equipos docentes, propiciarase todo tipo de actuacións dinamizadoras que favorezan o coñecemento, uso e práctica das distintas linguas e que se reflectirán cada ano no Plan do EDL dentro da PXA. Entre elas cabe sinalar:

- Proporcionarlle ao profesorado información sobre materiais didácticos, lingüísticos e pedagóxicos existentes, prestando atención aos materiais relacionados coas TICs.
- Realización de visitas culturais e educativas para participar en actividades organizadas desde o Centro, o Concello ou outros organismos.
- Crear espazos para a exposición de materiais que se vaian facendo nas diferentes aulas.
- Realizar publicacións que recuperen informacións sobre as tradicións da zona.
- Confección e edición, se é posible, da revista escolar e outras publicacións.
- Realizacións de actividades relacionadas co xogo tradicional.
- Celebración da Semana das Letras Galegas e do Día do Libro.
- Celebración de festivais.
- Realización de actividades con respecto ás anteriores celebracións.
- Presentación de libros na biblioteca editados nos distintos idiomas ao longo do curso escolar.
- Relación cos EDL doutros centros para realizar actividades conxuntas e intercambiar experiencias.
- Participación en concursos relacionados co galego da mesma provincia.
- Desenvolvemento de actividades en torno ás festividades típicas galegas: magosto e entroido, samaín,...
- Realización de actividades relacionadas cos xogos tradicionais galegos.
- Proposta de actividades de elaboración de receitas con produtos típicos galegos: caldo, cocido, orellas, filloas ...

9. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROXECTO

Segundo o Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo, a avaliación do Proxecto Lingüístico do Centro debe ser aprobado e avaliado polo Consello Escolar (art. 14). Previamente, realizaremos unha valoración deste na comisión de coordinación pedagóxica, e as propostas que xurdan trasladaranse á reunión do claustro de profesores /as para o seu debate. As conclusións que se tiren expoñeranse no consello escolar, quen, como xa indicamos, aprobará o Proxecto Lingüístico.

Este proxecto remitiráselle cada catro cursos escolares ao servizo de inspección educativa.

Anualmente, elaborárase unha addenda do proxecto lingüístico na cal conste:

- Os resultados en Educación Infantil, da pregunta aos pais, nais, titores/as ou representantes legais do alumnado para obter información respecto da lingua materna predominante entre o alumnado, e as actividades e estratexias de aprendizaxe para que o alumnado adquiera de forma oral e escrita, o coñecemento das linguas oficiais.
- Información e valoración dos programas e actividades para o fomento e dinamización da lingua galega realizados polo centro educativo no curso anterior e información do que se vai desenvolver no seguinte curso.
- Sé é o caso de que haxa unha modificación na impartición de materias en lingua(s) estranxeira(s), informarase sobre os cambios aprobados polo centro e autorizados pola consellería competente en materia de educación.

Ao longo de cada curso escolar, ao rematar cada trimestre, farase un seguimento do Proxecto Lingüístico do Centro, para comprobar as deficiencias detectadas e promover as melloras que procedan.

No mes de xuño, na Memoria anual, recollerase a avaliación do proxecto que se efectuará tendo en conta os seguintes criterios:

- Consecución dos obxectivos propostos.
- Análise das actuacións dinamizadoras levadas a cabo.
- Valoración do grao de implicación dos membros da comunidade educativa.
- Análise dos materiais e recursos empregados.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CEIP PLURILINGÜE CURROS ENRÍQUEZ

Sáenz Diez, 52-32003 OURENSE
Tfno 988783610/988783611
ceip.curros.ourense@edu.xunta.gal

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

- Progreso do alumnado na adquisición de competencias lingüísticas tendo en conta as propostas realizadas.

- Valoración da incidencia do proxecto na comunidade educativa.

- Avaliación dos resultados das actividades levadas a cabo: consecución dos obxectivos, participación, interese, ...

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CEIP PLURILINGÜE CURROS ENRÍQUEZ

Sáenz Diez, 52-32003 OURENSE
Tfno 988783610/988783611
ceip.curros.ourense@edu.xunta.gal

PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO 2023/2027

D^a. Ana María Cibeira Fernández , como secretaria do CEIP Curros Enríquez de Ourense,

CERTIFICA :

Que este Proxecto Lingüístico do Centro recibiu a conformidade do Claustro de mestres/as e a aprobación do Consello Escolar en reunións celebradas o **24 de outubro de 2023** respectivamente.

Ourense, a ... **24 de outubro de 2023**

O/A Director/a

Asdo: Juan Carlos Cruz Pazo

A Secretaria

Asdo.: Ana María Cibeira Fernández